

Sisällys

❖ Yhteenveto	1
❖ Sammanfattning	2
❖ Vakuutusyhtiöt	3
❖ Maksutulon kehitys	3
❖ Markkinaosuudet	4
❖ Markkinaosuudet asiakasryhmittäin	5
❖ Tunnuslukuja asiakasryhmittäin	8
❖ Liikennevakuutuksen toteutunut tulos	10
❖ LIITE 1	12
❖ LIITE 2	14
❖ LIITE 3	15
❖ LIITE 4	16

Kirjoittaja

- ❖ Pirkko Welin-Siikaluoma / Pirkko.Welin-Siikaluoma(at)finanssivalvonta.fi tai puh. 09 183 5533

Yhteenveto

Vuoden 2019 lopulla liikennevakuutuslain mukaista liikennevakuutusta harjoitti Suomessa 28 suomalaista vakuutusyhtiötä, kaksi ulkomaisten ETA-vakuutusyhtiöiden sivuliikettä sekä neljä ulkomaista ETA-vakuutusyhtiötä palvelujen vapaana tarjontana. Suomalaisten yhtiöiden lukumäärä oli pienentynyt yhdellä Fennia Vahinkovakuutus Oy:n sulautuessa Keskinäiseen Vakuutusyhtiö Fenniaan keväällä 2019.

Liikennevakuutuksen vakuutusmaksutulo ennen jälleenvakuuttajan osuuden vähentämistä kasvoi edellisestä vuodesta vajaan prosentin verran ja oli 715 milj. euroa. Ulkomaisten yhtiöiden osuus markkinoista oli kaikkiaan 22 %.

Vuoden 2019 liikennevakuutuksen toteutunut tulos 72 milj. euroa oli lähes samansuuruinen kuin edellisenä vuonna. Tulos oli kuitenkin jonkin verran keskimääräistä heikompi, sillä maksutuottoihin suhteutettuna tulos oli 10,6 % suhteessa maksutuottoihin, kun vuosien 2015–2019 keskiarvo kyseiselle suhdeluvulle oli 14,9 %.

Toteutunut tulos muodostui vakuutusteknisestä tuloksesta ja liikennevakuutukselle kohdistetuista käypäarvoisista sijoitustoiminnan nettotuotoista. Vakuutusteknisen tuloksen osuus

toteutuneesta tuloksesta (-165 milj. euroa) oli tarkastelujakson heikoin, sen sijaan sijoitus-toiminnan tuotot (237 milj.) olivat tarkastelujakson korkeimmat. Negatiivinen vakuutustekni-nen tulos oli seurausta siitä, että lähes kaikki vakuutusyhtiöt alensivat vastuuelan lasken-nassa käyttämäänsä diskonttokorkoa markkinoilla vallitsevan matalan korkotason vuoksi. Osa yhtiöistä ei diskontannut vastuuelkaansa lainkaan. Diskonttokorkoa alentamalla yhtiöt paransivat vastuuelan turvaavuutta.

Koko vakuutuslajin näkökulmasta toiminta on ollut kannattavaa, mutta yhtiöiden ja eri vuo-sien välillä tuloksen muodostumisessa oli kuitenkin suuria eroja.

Finanssivalvonta julkaisee vuosittain liikennevakuutuksesta selvityksen, missä esitetään tilastotietoja liikennevakuutuksen vakuutusmaksujen kehityksestä, markkinaosuuksista ja tuloksesta. Lisäksi esitetään tietoja yhdistetyn kulusuhteen kehityksestä asiakasryhmittäin. Liikennevakuutuslain mukaan Finanssivalvonnan tulee julkaista vuosittain kunkin vakuutus-yhtiön liikennevakuutuksen toteutunut tulos vähintään viiden edeltävän kalenterivuoden jak-solta. Tämän selvityksen yhteydessä julkaistaan erillinen tiedosto, jossa esitetään yhtiökoh-taiset tuloslaskelmat ja tunnusluvut.

Lisätietoja antaa johtava matemaatikko Pirkko Welin-Siikaluoma, puhelin 09 183 5533.

Sammanfattning

Vid utgången av 2019 bedrevs trafikförsäkring enligt trafikförsäkringslagen i Finland av 28 finländska försäkringsbolag, av två filialer till utländska EES-försäkringsbolag och av fyra utländska EES-försäkringsbolag som fritt tillhandahållande av tjänster. Antalet finländska bolag minskade med ett då Fennia Skadeförsäkring Ab fusionerades med Ömsesidiga För-säkringsbolaget Fennia på våren 2019.

Premieinkomsten av trafikförsäkringen efter avdrag för återförsäkrares andel ökade från året innan med en knapp procent och uppgick till 715 miljoner euro. De utländska bolagens marknadsandel utgjorde totalt 22 procent.

Det realiserade resultatet av trafikförsäkringen år 2019 på 72 miljoner euro var nästan det-samma som året innan. Resultatet var emellertid något svagare än genomsnittet, då resul-tatet i förhållande till premieintäkterna var 10,6 procent, medan genomsnittet för det ak-tuella relationstalet 2015–2019 var 14,9 procent.

Det realiserade resultatet utgjordes av det försäkringstekniska resultatet och de nettoin-täkter av placeringsverksamheten till verkligt värde som hänfördes till trafikförsäkringen. Det försäkringstekniska resultatets andel av det realiserade resultatet (-165 miljoner euro) var det svagaste under statistikperioden, medan intäkterna av placeringsverksamheten (237 miljoner euro) var de högsta under statistikperioden. Det negativa försäkringstekniska resultatet var en följd av att nästan alla försäkringsbolag reagerade på den låga räntenivån på marknaden genom att i betydande grad sänka diskonteringsräntan vid beräkningen av ansvarsskulden. Vissa av bolagen diskonterade inte längre sin ansvarsskuld överhuvudta-get. Sänkningen av diskonteringsräntan förstärkte tryggheten av ansvarsskulden.

Närmare upplysningar lämnas av ledande matematiker Pirkko Welin-Siikaluoma, telefon 09 183 5533.

Vakuutusyhtiöt

Vuoden 2019 lopulla liikennevakuutuslain mukaista lakisääteistä liikennevakuutusta harjoitti Suomessa 34 vakuutusyhtiötä. Näistä

- 28 oli suomalaisia vakuutusyhtiötä,
- kaksi oli ulkomaisia ETA-vakuutusyhtiötä, jotka toimivat Suomeen perustamiensa sivuliikkeiden kautta ja
- neljä oli ulkomaisia ETA-vakuutusyhtiötä, jotka myönsivät vakuutuksia Suomessa vakuutuspalvelujen vapaana tarjontana.¹

Tutkimuksessa mukana olevat yhtiöt ja niiden nimilyhenteet on selostettu liitteessä 1.

Suomalaisten yhtiöiden lukumäärä oli alentunut yhdellä vuoden 2018 lopun tilanteeseen verrattuna johtuen Fennian ja Folksam² fuusiosta. Tilastotutkimuksen kattamaan tarkastelujaksoon 2015–2019 sisältyi myös useita aikaisempia yritysjärjestelyjä. Näiden osalta tutkimuksessa on menetelty yhtiökohtaisia tietoja julkaistaessa seuraavasti

- Folksam²in sulautuminen Fenniaan keväällä 2019
 - Folksam²in ja Fennian tulokset esitetty yhtiökohtaisesti vuoteen 2018 asti
 - vuodelta 2019 Folksam²in tiedot yhdistetty Fennian tietoihin
- AXAn sulautuminen XLICSEen syksyllä 2019
 - vuodelta 2019 AXAn ja XLICSEn tiedot esitetty yhdessä
- LähiTapiolan kannanluovutukset LähiTapiola-alueyhtiöille kesällä 2017
 - vuodelta 2017 esitetty LähiTapiola-vahinkovakuutusyhtiöiden yhteenlasketut tiedot
 - LähiTapiola-yhtiöiden tulokset yhtiökohtaisesti vuodesta 2018 alkaen
- Ifin vakuutustoiminnan keskittyminen Suomen sivuliikkeeseen syksyllä 2017
 - suomalaisen vakuutusyhtiön ja Suomen sivuliikkeen tiedot laskettu yhteen kaikkien vuosien osalta
- Protectorin Suomen sivuliikkeen perustaminen syksyllä 2017
 - vapaana tarjontana ja sivuliikkeen kautta myönnettyjen vakuutusten tiedot laskettu yhteen kaikkien vuosien osalta

Vapaan tarjonnan ETA-yhtiöiden tiedot ovat tutkimuksessa mukana vasta vuodesta 2016 alkaen.

Maksutulon kehitys

Vuonna 2019 liikennevakuutuksen vakuutusmaksutulo³ kasvoi jonkin verran edelliseen vuoteen verrattuna, mutta oli edelleen alemmalla tasolla kuin vuosina 2015–2017. Vuonna 2019 vakuutusmaksutulo ennen jälleenvakuuttajien osuuden vähentämistä oli 714,7 milj. euroa, kun se edellisenä vuonna oli ollut 709,5 milj. euroa. Kasvua edellisestä vuodesta oli

¹ Tässä tilastotutkimuksessa ulkomaisen ETA-vakuutusyhtiön sivuliikkeestä käytetään jatkossa nimitystä "ETA-sivuliike" ja ulkomaisesta ETA-vakuutusyhtiöstä, joka harjoittaa ensivakuutustoimintaa Suomessa palvelujen vapaana tarjontana, nimitystä "vapaan tarjonnan ETA-yhtiö". Vakuutuspalvelujen vapaalla tarjonnalla tarkoitetaan sitä, että ulkomainen ETA-vakuutusyhtiö vakuuttaa Suomessa sijaitsevia vahinkoriskejä ulkomaisesta toimipaikasta käsin.

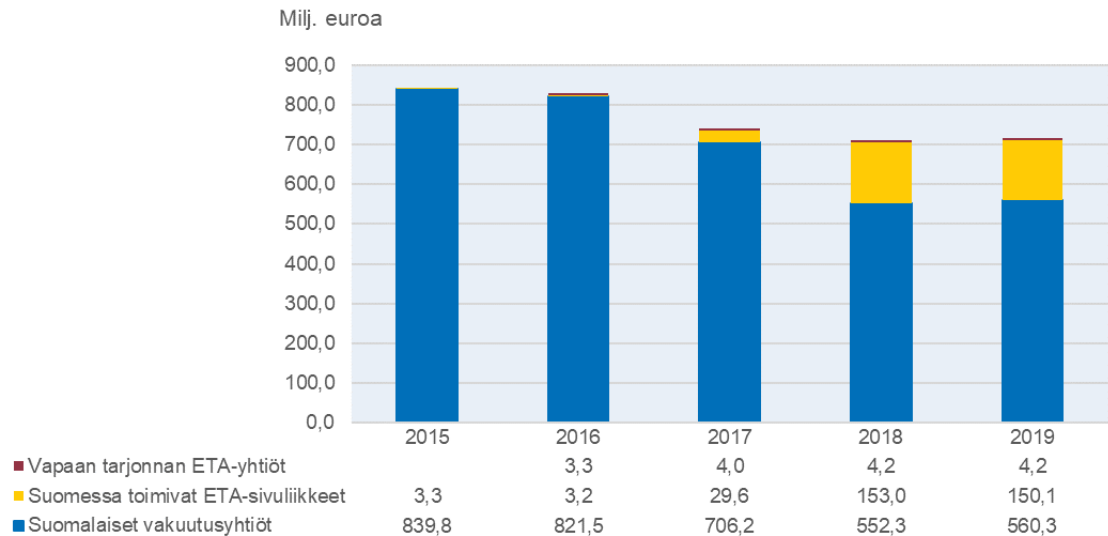
² Fuusiohetkellä sulautuvan yhtiön nimi oli Fennia Vahinkovakuutus Oy

³ Vakuutusmaksutulolla tarkoitetaan kirjanpidon mukaisia vakuutusmaksuja, jotka eivät sisällä vakuutusmaksuveroa, liikenneturvallisuusmaksua tai jakojärjestelmämaksua. Nämä siirtotulon luonteiset erät muodostivat koko maksusta noin 30 prosenttia, mutta niillä ei ollut vaikutusta vakuutusyhtiön tulokseen. Vakuutusmaksutulosta on myös vähennetty luottotappiot. Vakuutusmaksun erittely on esitetty liitteessä 4.

siten 0,7 %. Samanaikaisesti vakuutusten lukumäärä kasvoi edelliseen vuoteen verrattuna noin viidellä prosentilla.

Kuviossa 1 esitetään suomalaisten yhtiöiden, ETA-sivuliikkeiden ja vapaan tarjonnan ETA-yhtiöiden maksutulon kehitys vuosina 2015–2019.

Kuvio 1 Vakuutusmaksutulon kehitys 2015–2019 (milj. euroa)

Lähde: Finanssivalvonta

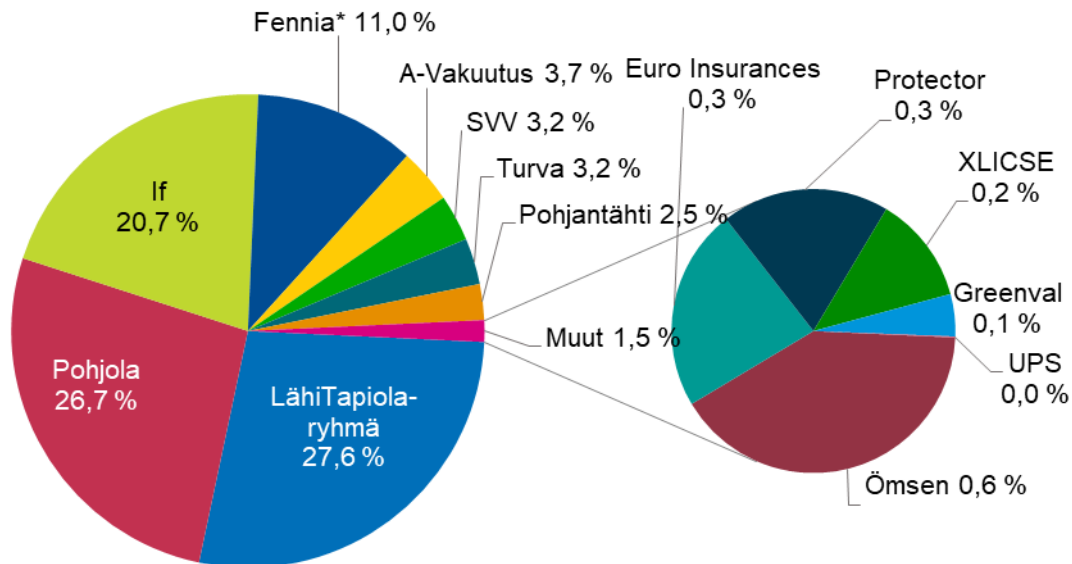
Vuoden 2019 vakuutusmaksutulosta suomalaisten vakuutusyhtiöiden osuus oli 78,4 %, ETA-sivuliikkeiden 21,0 % ja vapaan tarjonnan ETA-yhtiöiden 0,6 %.

Kuvaajassa näkyy syksyllä 2017 tapahtunut Ifin vakuutuskannan siirtyminen suomalaiselta vakuutusyhtiöltä ETA-sivuliikkeelle ja Protectorin ETA-sivuliikkeen perustaminen. Ennen tätä ajankohtaa ETA-sivuliikkeiden maksutulo muodostui pelkästään Ifin Volvia Vakuutuksen nimellä toimivan Suomen sivuliikkeen maksuista.

Markkinaosuudet

Kuviossa 2 esitetään liikennevakuutuksen markkinaosuudet vuodelta 2019 laskettuna vakuutusmaksutulon perusteella.

Kuvio 2 Markkinaosuudet vuonna 2019

Lähde: Finanssivalvonta

Vuonna 2019 suurin markkinaosuus liikennevakuutuksessa (27,6 %) oli LähiTapiola-ryhmällä. Seuraavaksi suurimmat osuudet olivat Pohjolalla (26,7 %) ja Ifillä (20,7 %). Kuviossa neljänneksi suurimpana näkyvä Fennia* (11,0 %) pitää sisällään sekä Fennian että Folksam in luvut. Yhteensä näiden neljän vakuutusmaksutulo vastasi 86,0 % markkinoista. Muilla toimijoilla yhtiökohtainen markkinaosuus oli alle neljän prosentin.

Ulkomaisista yhtiöistä Ifin jälkeen suurin oli Euro Insurances 0,3 prosentin markkinaosuudellaan.

Liitteessä 2 on erittely LähiTapiola-ryhmän yhtiöiden yhtiökohtaisista markkinaosuuksista. Lisäksi liitteessä 3 on kuvattu markkinaosuuksien kehittyminen yhtiöittäin tarkastelujaksolla.

Markkinaosuudet asiakasryhmittäin

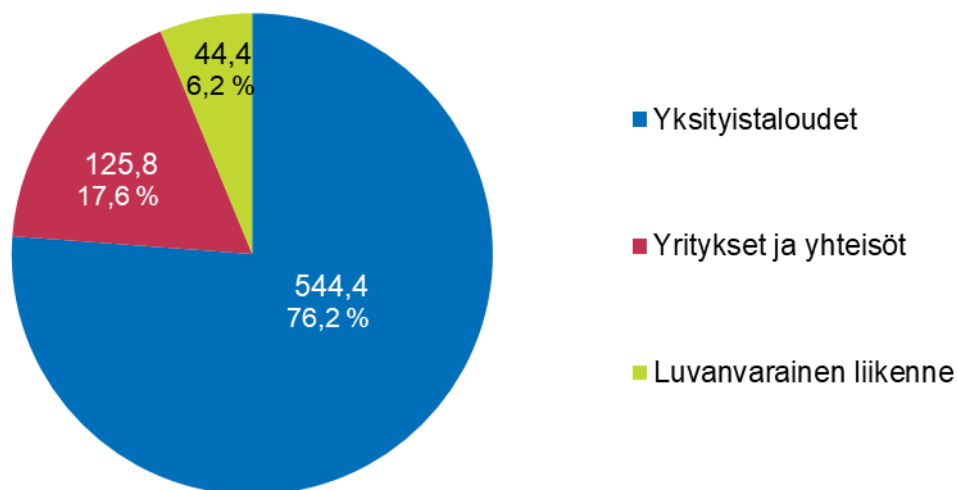
Finanssivalvonta keräsi liikennevakuutusta koskevia tietoja myös jaettuna seuraaviin asiakasryhmiin: *yksityistaloudet*, *luvanvarainen liikenne* sekä *muut yritykset ja yhteisöt*. Vuodesta 2017 alkaen on lisäksi kerätty erikseen tietoa näihin asiakasryhmiin sisältyneistä *moottoripyörien* vakuutuksista.

Yksityistalouksien vakuutukset muodostuivat pääsääntöisesti yksityiskäyttöisten ajoneuvojen vakuutuksista. Luvanvaraisen liikenteen vakuutukset olivat lupaa vaativien ammattimaisen henkilö- ja tavaraliikenteen, kuten esimerkiksi joukkoliikenteen tai kaupallisten tavarakuljetuksien, vakuutuksia. Muiden yritysten ja yhteisöjen vakuutukset puolestaan

muodostuivat sellaisista vakuutuksista, jotka myönnettiin yrityksille ja yhteisöille ei-luvanvaraiseen liikenteeseen. Käytännössä näitä olivat esimerkiksi leasing-autojen sekä yritysten käytössä olevien henkilö- ja pakettiautojen liikennevakuutukset.

Kuviossa 3 esitetään vakuutusmaksutulon jakautuminen asiakasryhmien kesken. Vuoden 2019 vakuutusmaksutulosta suurin osa eli 76,2 % oli peräisin yksityistalouksien vakuutuksista. Luvanvarainen liikenne oli puolestaan maksutulolla mitaten pienin asiakasryhmä. Sen osuus markkinoista oli 6,2 %. Muiden yritysten ja yhteisöjen markkinaosuus oli 17,6 %.

Kuvio 3 Vakuutusmaksutulo asiakasryhmittäin 2019 (milj. euroa)

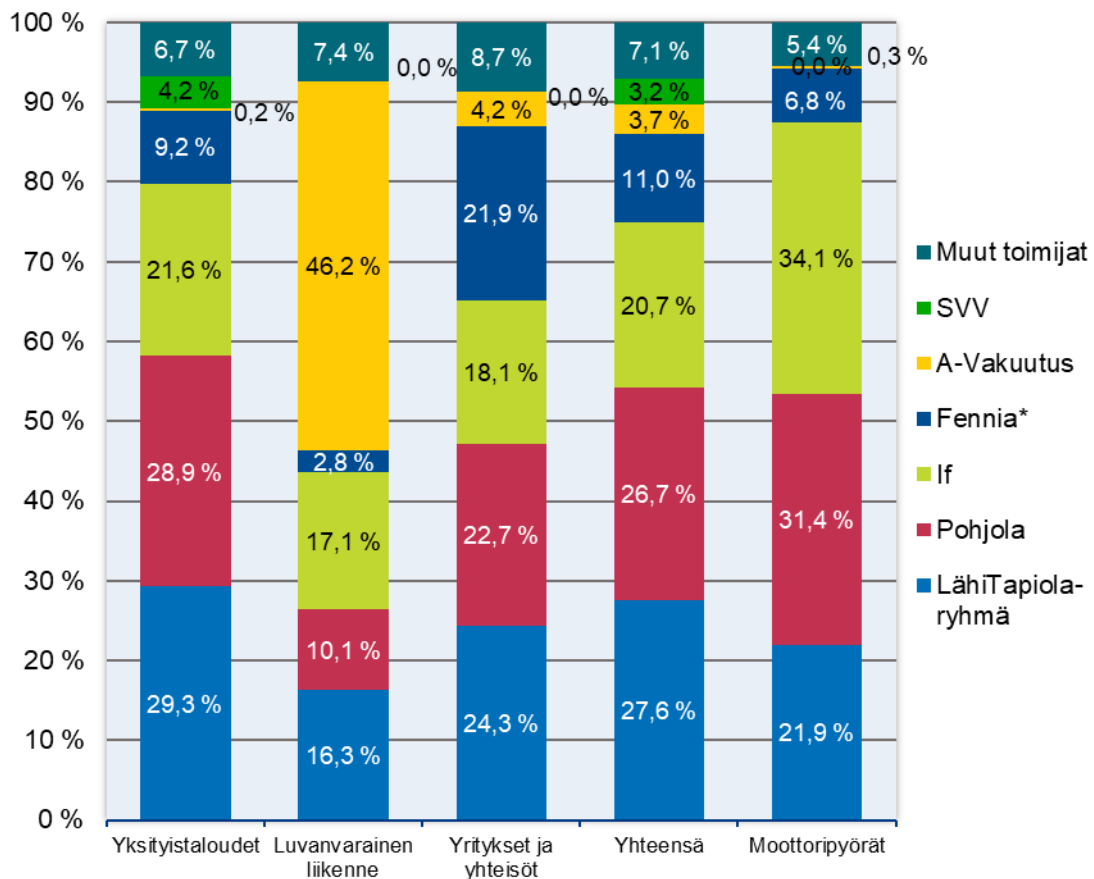
Lähde: Finanssivalvonta

Moottoripyörien osuus maksutulosta oli 28,3 milj. euroa, mikä vastasi 4,0 prosenttia liikennevakuutuksen maksuista.

Kuviossa 4 esitetään yhtiöiden markkinaosuuksia asiakasryhmittäin ja moottoripyörien vakuutusten osalta. Kuvioista nähdään, että markkinat jakoutuivat asiakasryhmissä eri tavoin. Kolme suurinta, LähiTapiola, Pohjola ja If olivat suurimpia myös yksityistalouksien vakuutuksissa. Sen sijaan yritysten ja yhteisöjen vakuutuksissa Fennialla oli kolmanneksi suurin markkinaosuus. Luvanvaraisessa liikkeessä puolestaan A-Vakuutus oli selvä markkinajohtaja, sillä sen osuus maksuista oli lähes puolet (46,2 %). Toiseksi suurin oli If 17,1 prosentin osuudellaan.

Kuviossa 4 on eritelty kuuden maksutuloltaan suurimman liikennevakuutustoimijan markkinaosuudet asiakasryhmittäin. Loppujen yhtiöiden markkinaosuus on esitetty summattasolla ("Muut toimijat").

Kuvio 4 Markkinaosuudet asiakasryhmittäin vuonna 2019

Lähde: Finanssivalvonta

Suomalaisilla vakuutusyhtiöillä oli vakuutusmaksuja kaikissa asiakasryhmissä lukuun ottamatta yhtä yhtiötä, joka oli keskittynyt liikenteen osalta pelkästään yksityistalouksien vakuutuksiin. ETA-sivuliikkeistä toinen oli myöntänyt vakuutuksia kaikissa asiakasryhmissä, kun taas toisella ei ollut lainkaan yksityistalouksien vakuutuksia.

Ulkomaiset vapaan tarjonnan ETA-yhtiöt myönsivät vakuutuksia pelkästään yrityksille ja yhteisöille, jotka eivät olleet luvanvaraisen liikenteen harjoittajia. Vapaan tarjonnan ETA-yhtiöiden osuus yritysten ja yhteisöjen liikennevakuutuksista (3,4 %) olikin merkittävästi suurempi kuin niiden osuus kaikista vakuutuksista (0,6 %).

Moottoripyöräriiden vakuutuksissa suurin markkinaosuus oli Ifillä (34,1%). Seuraavina tulivat Pohjola (31,4 %) ja LähiTapiola-ryhmä (21,9 %). Ulkomaiset vapaan tarjonnan ETA-yhtiöt eivät myöntäneet moottoripyörävakuutuksia lainkaan.

Tunnuslukuja asiakasryhmittäin

Taulukossa 1 esitetään liikennevakuutusliikkeen tunnuslukuja vuosittain ja asiakasryhmittäin. Tarkastelussa ovat mukana kaikki tarkastelujaksolla liikennevakuutusta Suomessa harjoittaneet suomalaiset vakuutusyhtiöt ja ETA-sivuliikkeet sekä vuodesta 2016 lähtien myös vapaan tarjonnan ETA-yhtiöt⁴.

Tunnusluvut esitetään taulukossa 1 ennen jälleenvakuuttajan osuuden vähentämistä. Tunnusluvuissa on otettu huomioon tilitykset Liikennevakuutuskeskukselta ja -keskukselle. Sen sijaan korvauksiin ei ole sisällytetty tilityksiä liikennevakuutuksen suurvahinkopoolille tai -poolilta.⁵

Taulukko 1 Lakisääteisen liikennevakuutuksen tunnuslukuja asiakasryhmittäin 2015–2019 (brutto)

Vakuutusmaksutulo					Vahinkosuhde				
Milj. euroa	Yksityis- taloudet	Yritykset ja yhteisöt	Luvan- varainen liikenne	Yhteensä	Milj. euroa	Yksityis- taloudet	Yritykset ja yhteisöt	Luvan- varainen liikenne	Yhteensä
2015	663,0	124,5	55,6	843,1	2015	83 %	80 %	87 %	83 %
2016	648,2	126,1	53,7	828,0	2016	65 %	79 %	97 %	69 %
2017	573,2	117,1	49,5	739,8	2017	73 %	76 %	71 %	73 %
2018	543,3	122,6	43,6	709,5	2018	73 %	58 %	93 %	71 %
2019	544,4	125,8	44,4	714,7	2019	95 %	98 %	101 %	96 %
Keskiarvo	594,4	123,2	49,4	767,0	Keskiarvo	78 %	78 %	90 %	79 %
Liikekulusuhde					Yhdistetty kulusuhde				
Milj. euroa	Yksityis- taloudet	Yritykset ja yhteisöt	Luvan- varainen liikenne	Yhteensä	Milj. euroa	Yksityis- taloudet	Yritykset ja yhteisöt	Luvan- varainen liikenne	Yhteensä
2015	23 %	19 %	20 %	21 %	2015	106 %	99 %	107 %	104 %
2016	23 %	19 %	21 %	23 %	2016	88 %	98 %	118 %	93 %
2017	23 %	22 %	20 %	23 %	2017	96 %	98 %	91 %	96 %
2018	25 %	23 %	21 %	24 %	2018	97 %	81 %	114 %	96 %
2019	26 %	25 %	21 %	25 %	2019	121 %	123 %	122 %	121 %
Keskiarvo	24 %	22 %	21 %	23 %	Keskiarvo	102 %	100 %	110 %	102 %

Taulukosta nähdään, että maksutulo oli alentunut tarkastelujaksolla suhteellisesti eniten yksityistalouksien ja luvanvaraisen liikenteen vakuutuksissa. Molemmissa maksut olivat vuonna 2019 noin 20 prosenttia pienemmät kuin vuonna 2015. Sen sijaan muiden yritysten ja yhteisöjen maksujen suuruusluokka oli vuoden 2017 notkahduksesta huolimatta pysynyt jokseenkin samalla tasolla.

Vahinkosuhteiden viiden vuoden keskiarvo oli yksityistalouksilla ja yrityksillä ja yhteisöillä samansuuruisen (78 %). Sen sijaan luvanvaraisessa liikenteessä keskiarvo oli 12

⁴ AXA:n tiedot puuttuvat vuodelta 2016.

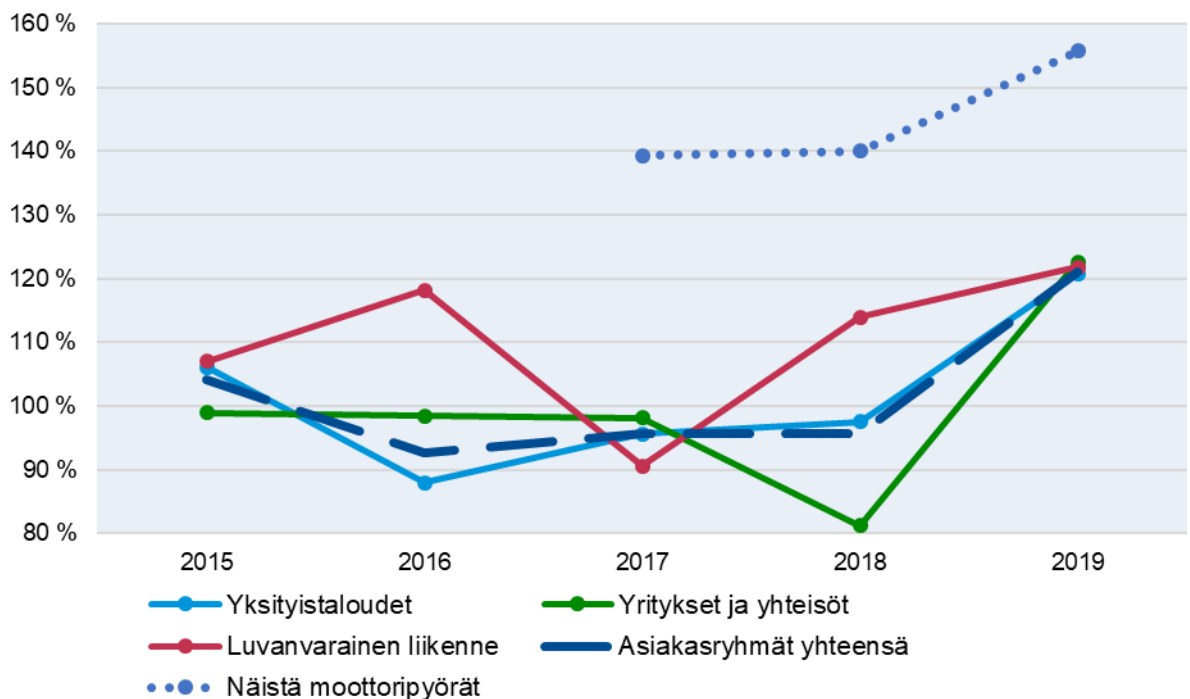
⁵ Suurvahinkopoolin tiedot eivät ole asiakasryhmätasolla. Poolitilitysten vaikutus tunnuslukuihin olisi kuitenkin ollut vähäinen (alle puoli promillea vahinkosuhdetta heikentävä).

prosenttiyksikköä korkeampi. Vahinkosuhteissa tapahtunut vuotuinen vaihtelu oli kuitenkin huomattavan suurta.

Liikekulusuhde oli tarkastelujaksolla kasvanut noin neljän prosenttiyksikön verran 21 prosentista 25 prosenttiin. Liikekulut olivat keskimäärin korkeimmat yksityistalouksien vakuutuksissa ja alimmat luvanvaraisessa liikenteessä.

Kuviossa 5 esitetään yhdistetyn kulusuhteen kehitys asiakasryhmittäin vuosina 2015–2019 sekä vastaavat tiedot moottoripyörävakuutusten osalta vuosilta 2017–2019.

Kuvio 5 Yhdistetyn kulusuhteen kehitys asiakasryhmittäin 2015–2019 sekä moottoripyörävakuutuksissa 2017–2019

Lähde: Finanssivalvonta

Kuviosta nähdään, että yhdistetyt kulusuhteet ovat vaihdelleet voimakkaasti vuodesta toiseen. Yksityistalouksien vakuutuksissa, missä vakuutusten lukumäärä oli suurin, vaihtelu on ollut vähäisintä. Vuonna 2019 liikennevakuutuksen yhdistetyt kulusuhteet olivat lähes samansuuruiset kaikissa kolmessa asiakasryhmässä (121–123 %).

Asiakasryhmiin sisällyneille moottoripyörien vakuutuksille lasketut yhdistetyt kulusuhteet ovat poikenneet huomattavasti koko vakuutuskannan tunnusluvuista. Moottoripyörien korkeat kulusuhteet selittyvät korvauskulujen suurella määrällä. Vuonna 2019 moottoripyörävakuutusten yhdistetty kulusuhde oli 156 %, mistä vahinkosuhteen osuus oli 132 %, kun koko vakuutuskannan osalta vastaavat tunnusluvut olivat 121 % ja 96 %. Sen sijaan moottoripyörävakuutusten liikekulusuhde (24 %) oli vuonna 2019 vähän alhaisempi kuin esimerkiksi yksityistalouksien vakuutuksissa (26 %).

Silloin kun vakuutuksista aiheutuneet kirjanpidon mukaiset kustannukset ovat yhtä suuret kuin vakuutusmaksutuotot, on yhdistetyn kulusuhteen arvo prosentteina sata. Sataa prosenttia suurempi yhdistetty kulusuhde tarkoittaa sitä, että vakuutuksista aiheutuneet kustannukset ovat olleet suuremmat kuin näistä saadut vakuutusmaksutuotot. Tämä ei kuitenkaan välttämättä tarkoita sitä, että vakuutusliike olisi ollut tappiollista, sillä myös sijoitustuotot sekä jälleenvakuuttajan osuus tuotoista ja kuluista vaikuttavat kannattavuuteen. Vastaavasti sataa prosenttia alhaisempi yhdistetty kulusuhde ei vielä takaa sitä, että yhtiön tulos olisi ollut voitollinen. Seuraavassa kohdassa käsitellään vakuutusyhtiön toteutuneen tuloksen muodostumista liikennevakuutuksessa.

Liikennevakuutuksen toteutunut tulos

Liikennevakuutuslain mukaan Finanssivalvonnan tulee julkaista vuosittain liikennevakuutuksen toteutunut tulos vähintään viiden edeltävän kalenterivuoden jaksolta. Toteutunut tulos lasketaan nettona eli siinä esiintyvistä eristä on vähennetty vastaava jälleenvakuuttajan osuus. Toisin kuin asiakasryhmäkohtaisissa tunnusluvuissa, myös liikennevakuutuksen suurvahinkopoolin tilitykset otetaan tässä laskelmassa huomioon. Poolin tilitykset heikensivät vuoden 2019 kokonaistulosta 0,8 milj. eurolla.

Toteutunut tulos lasketaan vähentämällä nettomaksutuotosta nettokorvauskulut ja nettoliikkekulut sekä lisäämällä siihen sijoitusten nettotuotot. Sijoitustuotoilla tarkoitetaan tässä liikennevakuutuksen keskimääräisen nettovastuuvelan katteelle kohdistettuja käypäarvoisia sijoitustuottoja. Laskelmassa oletetaan, että vastuuvelan katteen sijoitustuotto prosentti on samansuuruinen kuin yhtiön koko sijoitusomaisuuden tuotto prosentti.

Liikennevakuutuksen toteutunut tulos esitetään taulukossa 2. Tulos perustuu suomalaisten vakuutusyhtiöiden ja ETA-sivuliikkeiden yhteenlaskettuihin tietoihin vuosilta 2015–2019. Vapaan tarjonnan ETA-yhtiöiden osalta tulosluvut on otettu huomioon vuodesta 2016 alkaen.

Taulukko 2 Liikennevakuutuksen toteutunut tulos jälleenvakuuttajan osuuden vähentämisen jälkeen

	Toteutunut tulos (netto) 5 vuodelta					5 vuoden keskiarvo
	tEur	2015	2016	2017	2018	
Maksutuotot	814 649	816 109	761 348	688 555	682 611	752 655
Korvauskulut	-679 052	-571 693	-550 442	-475 174	-666 779	-588 628
Liikkekulut	-171 336	-182 727	-176 816	-174 902	-180 653	-177 287
Vakuutustekninen tulos	-35 739	61 689	34 090	38 479	-164 822	-13 261
Sijoitusten tuotot	93 539	137 175	133 209	33 952	236 985	126 972
<i>mistä perustekorkokulun osuus</i>	48 215	44 749	42 115	37 639	36 728	41 889
<i>mistä perustekorkokulun ylittävä osuus</i>	45 324	92 426	91 095	-3 687	200 257	85 083
TOTEUTUNUT TULOS	57 800	198 865	167 299	72 430	72 163	113 711
Tulos suhteessa maksutuottoihin %	7,1 %	24,4 %	22,0 %	10,5 %	10,6 %	14,9 %
<i>missä vakuutustekninen osa</i>	-4,4 %	7,6 %	4,5 %	5,6 %	-24,1 %	-1,8 %
<i>missä sijoitustuottojen osa</i>	11,5 %	16,8 %	17,5 %	4,9 %	34,7 %	16,9 %

Liikennevakuutuksen toteutunut tulos on ollut vuosina 2015–2019 positiivinen. Vuonna 2019 tulos oli 72,1 milj. euroa, mikä vastasi 10,6 % maksutuotoista. Tulos oli heikompi kuin

viiden vuoden tarkastelujaksolla keskimäärin, sillä koko tarkastelujakson tulos oli keskimäärin 14,9 % suhteessa maksutuottoihin. Koko vakuutuslajin näkökulmasta toiminta on ollut kannattavaa, mutta yhtiöiden ja eri vuosien välillä tuloksen muodostumisessa on kuitenkin ollut suuria eroja.

Toteutunut tulos muodostuu vakuutusteknisestä tuloksesta ja sijoitustoiminnan nettotuotoista. Vuoden 2019 vakuutustekninen tulos oli -164,8 milj. euroa, mikä oli tarkastelujakson heikoin. Negatiivinen tulos selittyi pääasiassa laskuperustemuutoksilla, joita vakuutusteknisen vastuuvelan laskennassa tehtiin vuoden aikana. Laskuperustemuutoksista merkittävimpiä olivat vastuuvelan diskonttauksessa käytettyjen korkojen alentaminen, jollaiseen suomalaiset vakuutusyhtiöt yhtä lukuun ottamatta päätyivät sijoitusmarkkinoilla pitkään jatkuneen matalan korkotason vuoksi. Korkomuutos paransi vastuuvelan turvaavuutta. Ilman laskuperustemuutoksia vakuutustekninen tulos olisi ollut 59,1 milj. euroa positiivinen.

Liikennevakuutukselle kohdistetut sijoitustuotot olivat puolestaan vuonna 2019 tarkastelujakson korkeimmat eli 237,0 milj. euroa. Edellisenä vuonna sijoitusten tuotot olivat olleet 34,0 milj. euroa, mikä ei riittänyt edes perustekorkokulun eli vastuuvelan diskonttaamisesta aiheutuneen tappion kattamiseen. Diskonttokorkojen alentaminen laskuperusteissa oli siten perusteltua tämänkin valossa.

Taulukosta nähdään, että vastuuvelan katteelle kohdistuvilla sijoitustuotoilla on tärkeä rooli toteutuneen tuloksen kannalta. Tämä on seurausta vastuuvelan suuresta määrästä. Esimerkiksi vuoden 2019 keskimääräinen nettovastuuvelka oli yli nelinkertainen nettomaksutuottoihin verrattuna. Yhden prosenttiyksikön parannus sijoitustuotoissa johtaisi siten tuloksen kannalta samaan kuin maksutuottojen kasvaminen yli neljällä prosentilla.

Liikennevakuutuksen toteutunut tulos viideltä vuodelta esitetään yhtiöittäin Finanssivalvonnan nettisivuilta löytyvässä tiedostossa ”Liikennevakuutuksen tilastotutkimus 2015–2019, yhtiökohtaiset tulokset”. Kyseisestä tiedostosta löytyy myös tarkempi kuvaus tuloksen laskukaavoista.

LIITE 1

Tilastolähteet

Selvityksessä olivat mukana seuraavat liikennevakuutusta harjoittavat

1. Suomalaiset vakuutusyhtiöt:

- A-Vakuutus Oy (A-Vakuutus)
- Keskinäinen Vakuutusyhtiö Fennia (Fennia)
- Fennia Vahinkovakuutus Oy (Folksam)
 - 26.2.2019 asti Folksam Vahinkovakuutus Oy
 - 1.5.2019 sulautunut Keskinäinen Vakuutusyhtiö Fenniaan
- If Vahinkovakuutusyhtiö Oy (If)
 - 1.10.2017 asti (ks. Ulkomaisten ETA-vakuutusyhtiöiden sivuliikkeet)
- LähiTapiola-vahinkovakuutusyhtiöt (LähiTapiola-ryhmä)
 - LähiTapiola Keskinäinen Vakuutusyhtiö (LT Keskinäinen)
 - LähiTapiola-alueyhtiöt, 1.7.2017 alkaen
 - LähiTapiola Etelä Keskinäinen Vakuutusyhtiö (LT Etelä)
 - LähiTapiola Etelä-Pohjanmaa Keskinäinen Vakuutusyhtiö (LT Etelä-Pohjanmaa)
 - LähiTapiola Etelärannikko (LT Etelärannikko)
 - LähiTapiola Itä Keskinäinen Vakuutusyhtiö (LT Itä)
 - LähiTapiola Kaakkois-Suomi Keskinäinen Vakuutusyhtiö (LT Kaakkois-Suomi)
 - LähiTapiola Kainuu-Koillismaa Keskinäinen Vakuutusyhtiö (LT Kainuu-Koillismaa)
 - LähiTapiola Keski-Suomi Keskinäinen Vakuutusyhtiö (LT Keski-Suomi)
 - LähiTapiola Lappi Keskinäinen Vakuutusyhtiö (LT Lappi)
 - LähiTapiola Loimi-Häme Keskinäinen Vakuutusyhtiö (LT Loimi-Häme)
 - LähiTapiola Lännen Keskinäinen Vakuutusyhtiö (LT Lännen)
 - LähiTapiola Pirkanmaa Keskinäinen Vakuutusyhtiö (LT Pirkanmaa)
 - LähiTapiola Pohjanmaa Keskinäinen Vakuutusyhtiö (LT Pohjanmaa)
 - LähiTapiola Pohjoinen Keskinäinen Vakuutusyhtiö (LT Pohjoinen)
 - LähiTapiola Pääkaupunkiseutu Keskinäinen Vakuutusyhtiö (LT Pääkaupunkiseutu)
 - LähiTapiola Satakunta Keskinäinen Vakuutusyhtiö (LT Satakunta)
 - LähiTapiola Savo Keskinäinen Vakuutusyhtiö (LT Savo)
 - LähiTapiola Savo-Karjala Keskinäinen Vakuutusyhtiö (LT Savo-Karjala)
 - LähiTapiola Uusimaa Keskinäinen Vakuutusyhtiö (LT Uusimaa)
 - LähiTapiola Varsinais-Suomi Keskinäinen Vakuutusyhtiö (LT Varsinais-Suomi)
 - LähiTapiola Vellamo Keskinäinen Vakuutusyhtiö (LT Vellamo)
- Pohjola Vakuutus Oy (Pohjola)
 - 4.4.2016 asti nimi Pohjola Vakuutus Oy
 - 31.5.2019 asti nimi OP Vakuutus Oy
- Pohjantähti Keskinäinen Vakuutusyhtiö (Pohjantähti)
- Suomen Vahinkovakuutus Oy (SVV)
- Keskinäinen Vakuutusyhtiö Turva (Turva)
- Ålands Ömsesidiga Försäkringsbolag (Ömsen)

2. Ulkomaisten ETA-vakuutusyhtiöiden sivuliikkeet:

- If Vahinkovakuutus Oyj (If)
 - aikaisemmissa tilastotutkimuksissa tuotenimellä Volvia
 - 2.10.2017 alkaen toiminta pelkästään Suomen sivuliikkeen kautta
- Protector Forsikring ASA (Protector)
 - 22.9.2017 alkaen toiminta Suomen sivuliikkeen kautta

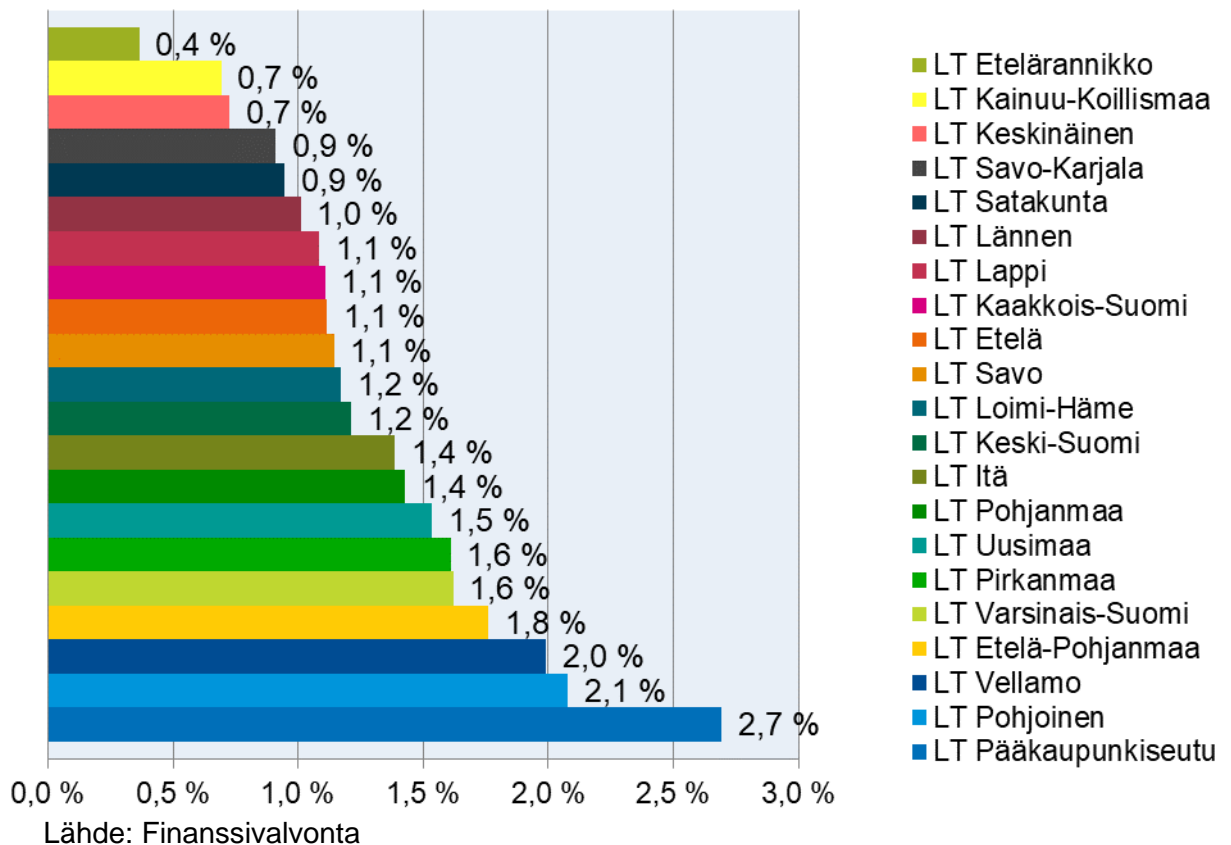
3. Ulkomaiset ETA-vakuutusyhtiöt, jotka harjoittavat Suomessa liikennevakuutustoimintaa palvelujen vapaana tarjontana:

- Axa Corporate Solutions Assurance (AXA)
 - tiedot 2017 alkaen
 - 12.12.2019 sulautunut yhtiöön XL Insurance Company SE
- Euro Insurances dac (Euro Insurances)
 - tiedot 2016 alkaen
- Greenval Insurance dac (Greenval)
 - tiedot 2016 alkaen
- Protector Forsikring ASA (Protector)
 - tiedot 2016 alkaen
 - 22.9.2017 asti (ks. Ulkomaisten ETA-vakuutusyhtiöiden sivuliikkeet)
- UPS International Insurance dac (UPS)
 - tiedot 2016 alkaen
- XL Insurance Company SE (XLICSE)
 - tiedot 2019 alkaen

LIITE 2

LähiTapiola-ryhmän yhtiöiden markkinaosuudet

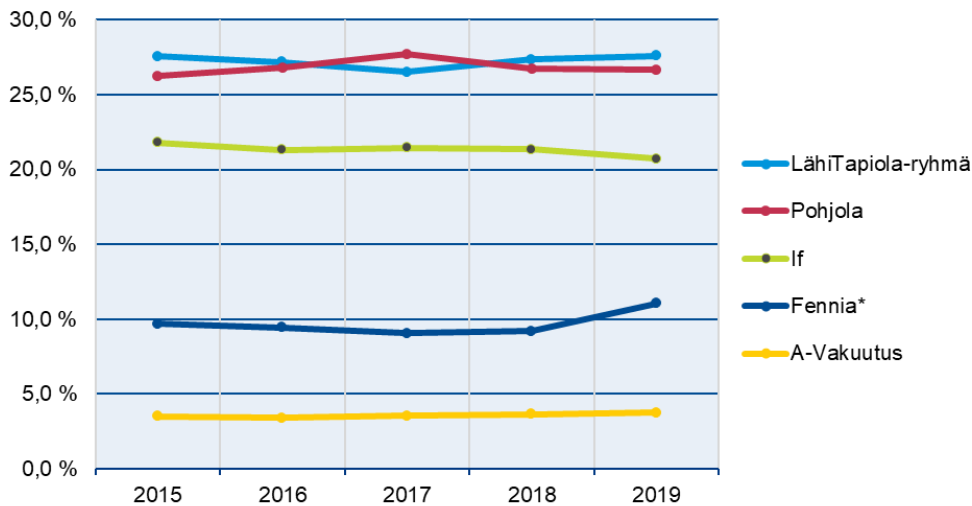
Kuvio 6 LähiTapiola-ryhmän yhtiöiden markkinaosuudet vuonna 2019

LIITE 3

Markkinaosuusien kehittyminen

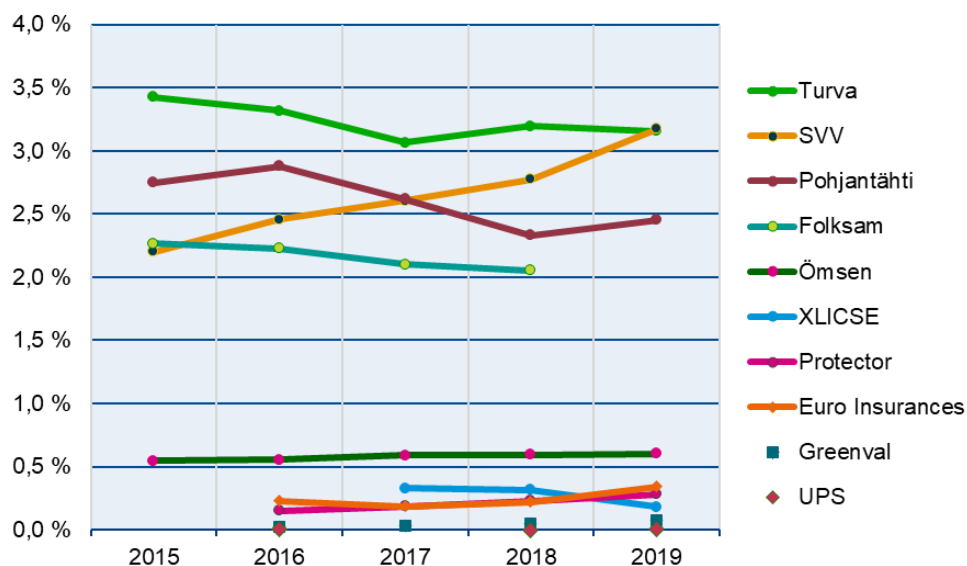
Kuvio 7 Markkinaosuusien kehitys 2015–2019 yhtiöittäin, suuret ja keski-suuret markkinaosuudet

Lähde: Finanssivalvonta

Fennia* sisältää vuonna 2019 myös Folksam:n markkinaosuuden ennen fuusiota

Kuvio 8 Markkinaosuusien kehitys 2015–2019 yhtiöittäin, pienet markkinaosuudet

Lähde: Finanssivalvonta

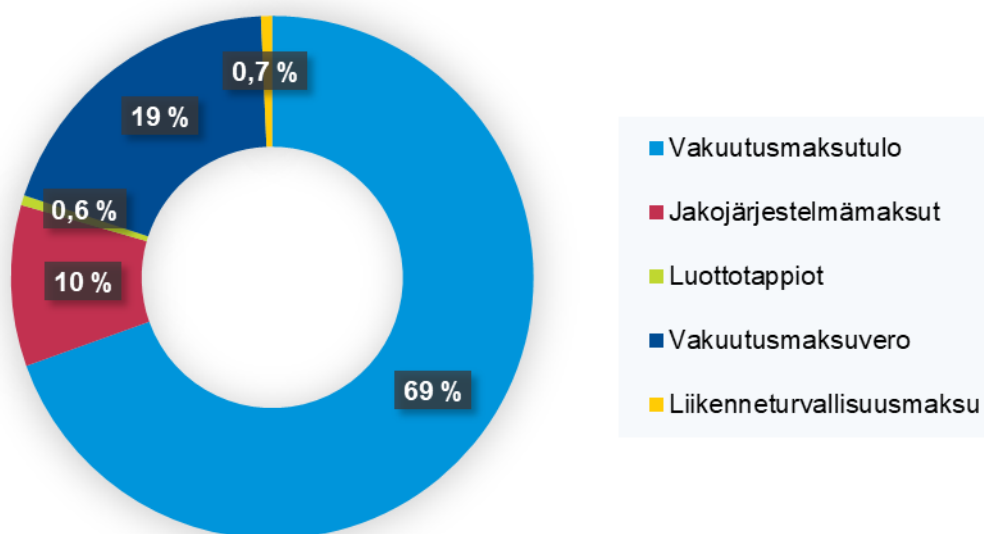
LIITE 4

Vakuutusmaksun erittely

Taulukko 3 Vakuutusmaksun erittely 2015–2019

Miljoonaa euroa	2015	2016	2017	2018	2019
Vakuutusmaksutulo	843,1	828,3	739,8	709,5	714,7
Jakojärjestelmämaksut	86,8	89,2	93,1	101,4	101,4
Luottotappiot	10,5	9,8	7,9	5,6	5,6
Vakuutusmaksuvero	223,8	223,4	206,2	197,4	197,4
Liikenneturvallisuusmaksu	8,4	9,0	7,7	7,1	7,1
Yhteensä	1 172,5	1 159,7	1 054,7	1 021,0	1 026,1

Kuvio 9 Vakuutusmaksun erittely 2019

Lähde: Finanssivalvonta